

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se

Rektorn vid Ulrika skola
charlotta.stjarne@linkoping.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ulrika skola
i Linköpings kommun

Tillsyn av Ulrika skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ulrika skola besöktes den 6 december 2011.

Rektorn på Ulrika skola har ett tydligt och nära ledarskap och driver det pedagogiska utvecklingsarbetet utifrån de nationella målen. Under sin korta tid på skolan har rektorn på flera sätt försäkrat sig om en god kunskap om den dagliga verksamheten vilket resulterat i ett pågående förbättringsarbete bland annat av rutiner, handlingsplaner och dokumentation.

Skolans arbete beskrivs i en kvalitetsredovisning. I den sker uppföljning av verksamhetens resultat och utvärdering av vidtagna åtgärder. Nya åtgärder och förbättringsområden identifieras utifrån de behov som framkommit gällande kunskapsresultat eller andra insatser.

Eftersom det är få elever, oftast två eller fyra, i varje årskurs är det inte möjligt att göra en analys av resultaten. Noteras kan dock att måluppfyllelsen för årskurs 5 brister i de flesta ämnen. Ulrika skola måste således vidta ytterligare åtgärder så att samtliga elever ges möjlighet att nå målen i samtliga ämnen.

Vid tillsynen framkom att arbetet med elevinflytande utvecklats positivt. Bland annat har eleverna varit med och arbetat fram nya ordningsregler och på lärarnas planeringar ska alltid framgå på vilket sätt eleverna ska ges möjlighet till inflytande.

Eleverna ges i huvudsak det stöd i sitt lärande som de behöver men för enstaka elever saknas tillgång till studiehandledning på modersmålet.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ulrika skola i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*. Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lin-

köpings kommun att senast den **31 augusti 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Personalkompetens

Personal vid skolenheten saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens.

I detta ingår att:

- Säkerställa att personal på skolenheten har utbildning för de ämnen de bedriver undervisning i (2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av den nya skollagen 2010:801).

Erbjudande av utbildning

Språkvalet erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att eleverna erbjuds teckenspråk, svenska som andraspråk samt engelska och svenska var för sig som språkval (9 kap. 6 § skolförordningen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 31 augusti 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Ulrika skola har redovisat måluppfyllelsen för årskurs 3 och 5 för åren 2010 och 2011. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2010/2011 framgår att alla elever i årskurs 3 inte når målen i svenska varken 2010 eller 2011. För årskurs 5 är det bara i idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap som alla elever når målen 2011.

Eftersom det är få elever i varje årskurs kan man inte dra generella slutsatser, identifiera trender eller skillnader mellan pojkar och flickor. Eftersom alla elever inte når målen för undervisningen måste Ulrika skola vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Ulrika skola upplevs som en trygg skola, både av lärare och av elever. Det bedrivs ett förebyggande arbete för att förhindra mobbning och kränkande behandling. Elever och personal menar att eftersom Ulrika skola har få elever blir varje elev uppmärksammas och sedd. Varje klass genomför trivselvandringar i skolans lokaler och på skolgården för att ge eleverna möjlighet att berätta om det finns platser eller situationer som de upplever som otrygga. Eleverna anger att om konflikter uppstår så löser personalen dem omgående.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan ger inte studiehjälp på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering:

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehjälp på sitt modersmål om eleven behöver det.

Rektorn bedömer att det finns behov av studiehjälp som inte har tillgodosetts, trots anmälan från rektorn till den kommungemensamma enheten *Sektionen för resurs och stödverksamhet*.

Författning:

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Personal på skolenheten saknar utbildning för en del av de ämnen de bedriver undervisning i.

Motivering:

För lärare anställda före 1 juli 2011 gäller bestämmelserna i 1985 års skollag som anger att lärarna ska ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. För lärare anställda efter 1 juli 2011 gäller 2010 års skollag som anger att lärarna ska ha utbildning för all undervisning de ska bedriva.

På Ulrika skola finns lärare som är anställda före och lärare som är anställda efter 1 juli 2011. I vissa ämnen bedömer Skolinspektionen att eleverna enligt ovan nämnda författningar får undervisning av lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver.

Rektorn behöver därför se till att lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver.

Författning:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

2 kap. 13 § första stycket skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning

Bedömning:

Språkval erbjuds inte i enlighet med författningarnas krav.

Motivering:

Av skolförordningen framgår att som alternativ till franska, spanska och tyska ska en elev ha möjlighet att välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska, svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk.

Rektorn anger att eleverna på Ulrika skola som alternativ till undervisningen i moderna språk kan välja en kombination av svenska och engelska. Därefter kan undervisningen inriktas mot svenska eller engelska utifrån elevens behov. Men eleverna har inte en reell möjlighet att bara välja antingen engelska eller svenska. Skolinspektionen vill även uppmärksamma skolan på att språkvalet enligt författningarna inte ska ses som en stödåtgärd utan just vara ett fritt val av undervisning i ett språk. Eleverna erbjuds inte heller inom språkvalet att välja teckenspråk, modersmål eller svenska som andraspråk.

Sammantaget bedömer skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att eleverna erbjuds språkval i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

9 kap. 6 § skolförordningen

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är i huvudsak upprättad i enlighet med författningarnas krav. Det som saknas är en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts samt en redogörelse över planerade åtgärder under det kommande året.

Rektorn förklarar detta med att förra årets plan inte innehöll några planerade åtgärder varför någon uppföljning inte är möjlig. Skolans rutin för kartläggning består bland annat av en trivselsvandring i början av höstterminen som resulterar i en elevenkät. Denna enkät genomförs i slutet av terminen och utgör underlag för de åtgärder skolan planerar att vidta. Vid tillsynen hade ännu inte enkäten genomförts varför några planerade åtgärder inte hade beslutats.

Skolinspektionen väljer att endast tilldela skolan en anmärkning eftersom den nya plan mot kränkande behandling som håller på att implementeras på skolan kommer att innehålla de delar som författningarna kräver.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Ulrika skola

Ulrika skola ligger fem mil söder om Linköping och tillhör kommunens norra skolområde. Skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6, totalt 20 elever som är uppdelade på två klasser, 13 elever i förskoleklass – årskurs 2 samt sju elever i årskurs 4–6. Det finns vid tiden för tillsynen inga elever i årskurs 3.

I skolans lokaler finns också fritidshem och i en angränsande byggnad finns en förskola. Ulrika skola har genomgått flera förändringar under det senaste året. Dels organisatoriskt och dels personalmässigt. Rektorn anställdes som rektor på skolan i augusti 2011 och två av de tre lärarna började också arbeta på skolan vid samma tidpunkt. Rektorn för Ulrika är också rektor för Nykil skola och har även en del av sin tjänst i Vikingstad skola.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Eleonor Duvander samt utredarna Ronny Högberg och Sofia Lindstrand.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Marie-Louise Hultman
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstudier i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.